

θηκε ἡ μυρουδιά. Μίσα τὸ χάνι ἀπόμεινε γυμνό. Ἀρρώστησε· κ' ἡ ἀγγελάδα καὶ πᾶσι.

Ὁ χατζῆς στυρνώνει τὰ χέρια καὶ κάθεται ὠρες συλλογισμένος. Τί θ' ἀπογίνει.

Ἦρθε τὸ φθινόπωρο.

Οἱ λεῦκες κουνούσανε θλιβερά τὶς κορφές τῶνε σὰν πικραμένες. Ὁ τζιτζίκας βαρέθηκε κ' ἐπαψε πιά τὸ τραγοῦδι του. Ὁ ἀέρας σήκωνε σύννεφα τῇ σκόνῃ τοῦ δρόμου. Στὸν οὐρανὸ ἀργὰ κυλιόντουσαν μεγάλα μαύρα σύννεφα. Χοντρές στάλες νεροῦ σταλάζανε πότε πότε στὸ φύσημα τοῦ ἀέρα.

Ἀρρώστη τοῦ χατζῆ ἡ γυναῖκα. Τρεῖς μέρες τώρα τὴν ἐτρώει ἡ κάψα. Δίπλα στὴν ψάθα ποῦ κοιτάται ἓνα κέδρινο κανάτι νερὸ δὲν μπορεῖ νὰ τῆς σβύσῃ τὴ δίψα. Πίνει, ὅλο πίνει καὶ βογγάει. Ὁ χατζῆς κάθεται σὲ μιὰ γωνιά μαζωμένος. Ἀπάνου στὸ τζάκι ἓνα μικρὸ λυχναράκι τσιμπλιασμένο χύνει τὸ τρεμουλιαρικο φῶς του μὲ κόπο. Ἡ φλόγα μιὰ χαμηλώνει· ποῦ λές καὶ θὰ σβύσῃ, καὶ μιὰ δυναμῶνεται σὰ νὰ παίρνῃ ἀνασασμὸ ἀπὸ βαθεῖα. Ἐνα χοντρὸ κούτσουρο καπνίζει στὸ τζάκι. Ἀπὸ τὰ καλὰ-μια τοῦ νταβανιοῦ καπνιές κρέμονται. Τὰ παιδιὰ ποῦ πλαγιάσανε νηστικά κοιμούνται βαθεῖα. Τὸ πιὸ μικρὸ λές καὶ χαμογελάει. Στὰ μαραμέννα χειλάκια του κάπια κρινάκια μοσκομυρίζουνε. Ὁξω ἀκούγεται ἓνα κάρρο ποῦ περνάει ἀργὰ ἀργὰ· ὁ ἀγωγιὰ-της τραγουδαῖ κάπιο τραγοῦδι ἐνῶ οἱ ρόδες τρίζονε θλιβερά. Εἶναι φίλος τοῦ ὁ χατζῆς καὶ τοῦ φωνάζει.

— Χατζῆ, καλησπέρα.

— Δὲ θὰ τὴ βγάλω τὴ νύχτα, βογγάει ἡ ἀρρώστη.

Ὁ χατζῆς γυρίζει μιὰ στιγμὴ τὸ κεφάλι του κατ' αὐτὴ, κάτι μουρμουρίζει καὶ ξαναπέφτει στὴ συλλογὴ. Ἡ φλόγα τοῦ λύχνου ἀψηλώνει λιγωμένη. Ἡ ἄρρωστη βογγάει. Ἀπάνω στὰ κεραμίδια δυὸ γάτες κυνηγοῦνται καὶ νικουρίζουνε. Ὁ χατζῆς σηκώνεται, ἀνοίγει τὴν πόρτα, στέκεται στὸ κατώφλι καὶ κοιτάζει τὸν οὐρανόν. Τὸ φεγγάρι εἶναι τριγυρισμένο μὲ σύννεφα. Τὸ φῶς του εἶναι χλωμὸ. Ξαναμπαίνει καὶ κλείνει ἡσυχα τὴν πόρτα πίσω του. Μαζεύεται πάλι στὴ γωνιά του.

— Τὸ γατρὸ, γιατί μὲ χάνεις.

Σηκώνεται γρήγορα ὁ χατζῆς. Ζυγώνει τὰ παιδιὰ του ποῦ κοιμούνται καὶ σκύβει ἀπάνου τους σὰ νὰ βεῖ νὰ τὰ φιλήσῃ. Ἐπειτα ξεκρεμάει ἀπὸ τὸν τοῖχο τὸ δίκαννο. Ἡ ἄρρωστη ἀνοίγει τὰ μάτια

θεὸ κάτι γιὰ τὰ μελλούμενα.

Ἐνῶ ἔλεγε ἀκόμη ἀπὸ τὸ Ἐφκράτης, ἰδόντας ἐγὼ ποῦ ἐμελλε νὰ φτάσῃ τὸ πᾶμα καὶ ὅτι ἀρχίζε ὀχι μικρὴ τραγωδία γιὰ τὴ μαντεία, καὶ ἐπειδὴ νόμισα ὅτι δὲν πρέπει μονάχα ἐγὼ νὰ φαίνομαι πῶς ἀντιλέω σ' ὅλα, ἀφίσταντας τὸνε νὰ ταξιδιέβῃ ἀκόμη ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο στὴ Μαλλὸ—καὶ ἐπειδὴ τὸνοιωθα ὅτι στενοχωριόντανε μ' ἐμένα ποῦ ἤμουνα κεῖ σὰν καταπολεμιστὴς τῆς ψευτιάς εἶπα:

— Μὰ ἐγὼ φέγω νὰ πᾶω νὰ βρῶ τὸ Λεόντιχο· γιατί ἔχω ἀνάγκη νὰ τὸν ἀνταμώσω· κ' ἐσεῖς, ἀφοῦ νομίζετε ὅτι δὲν εἶναι ἀρκετὰ τὰ ἀνθρώπινα φωνάχτε τώρα καὶ τοὺς ἰδίους τοὺς θεοὺς νὰ σὰς βοηθήσουνε στὰ παραμυθολόγια σας.

Κ' ἐνῶ τῆλεγα ἐρεβνᾷ καὶ κείνοι χαρούμενοι ἀρπάζαντας τὴ λεφτεριά ξεφάντωναν, καθὼς ἦταν φυσικὸ καὶ χόρταιναν ἀπὸ ψευτιές. Τέτοια ἀφοῦ ἄκουσα, ὁ Φίλοκλη, τοῦ Ἐφκράτη, σοῦρουμαι, μὰ τὴν ἀλήθεια, σὰν ἐκείνους ποῦ ἔπιανε μούστο, μὲ προσημένη τὴν κοιλιὰ, κ' ἔχοντας ἀνάγκη ἀπὸ ἐμετό. Καὶ μ' ἐφχαρίστησέ μου θάγώραζα ἀπὸ πούθεν ὅσο-ὅσο κανένα γιαντρίκο ποῦ νὰ μὲ κάμῃ νὰ λησμονήσω τὰ ὅσα ἄκουσα· τέρατα τουλάχιστο καὶ δαιμόνια καὶ Ἐκάτες θαρρῶ πῶς βλέπω.

ΦΙΛΟΚΛΗΣ. Κ' ἐγὼ, Τυχιάδης, κάτι τέτοιο

— Τί τὸ θέλεις αὐτό;

Ὁ χατζῆς τῆς ἀποκρίνεται

— Πᾶω γιὰ τὸ γατρὸ.

Ὁ χατζῆς δὲν ξαναγύρισε πιά στὸ σπίτι του. Τὴν ἄλλη μέρα ὁ νέος χατζῆς βρέθηκε σκοταμμένος μέσα στὸ χάνι του.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

ΑΝΟΙΚΤΟ ΓΡΑΜΜΑ

Η ΕΥΤΥΧΙΑ

Στὴν κ. Εἰρήνη Δεντρινού

Φίλε Ταρνόπουλε,

Τώρα μὲ τὰ πρωτοβόρξια ξετάζοντας τὰ χειρόγραφα μου εὗρηκα μαζί μὲ ἄλλα ἓνα παλιὸ μονόφυλλο χειρόγραφο λιγάκι φθαρμένο ἀπὸ τὴν πολυκαιρία ποῦ μὲ μίᾱς τὰ μάτια μου κεῖ ρίχτηκαν κ' ἡ ψυχὴ μου ἀναγελῶντας τὸ εἶδε μ' ἓνα βαρὺ χτυπόκαρδο τῆς καρδιάς. Τὸ χειρόγραφο ἔφερε μερομηνία Γενάρης 1896. Νέος τότε 23 χρονῶν, λεβέντης γιομάτος ὀρμῇ, ἔρωτα κι' ἀγάπῃ εἶχα γνωρίσῃ στὸ δρόμο μου τὴν Κ. Δεντρινού, ποῦ παιδοῦλα τότε, μαθήτριά τοῦ Ἀρσακείου, μὲ τὰ κοντὰ της φουστάνια καὶ μὲ τὴ χαροπὴ ὀψὲς της διψοῦσε νὰ γνωριστῇ μὲ κάθε ποιητὴ καὶ πεζογράφο.

Μιὰ μέρα μοῦ μῆνυσε πῶς μῆθελε νὰ μὲ δῇ. Κατάλαβα τί συνέβαινε καὶ χαρούμενος πῆγα στὸ φιλικὸ μου σπίτι της. Ἀφοῦ τότες πολλὰ μιλήσαμε γιὰ Ψυχάρη, γιὰ φιλολογία καὶ ποίησι κι' ἀφοῦ διαβάσαμε κάπια ποιήματά της, μοῦδωκε ἓνα Album μὲ τὴν παράκληση κάτι νὰ τῆς γράψω ἐγὼ καὶ οἱ φίλοι μου. Ὁλόχαρος τότε τὸ πῆρα σημά μου καὶ ἀφοῦ πολὺ, πολὺ σκέφτηκα, ἀποφάσισα σοβαρὰ, σοβαρὰ σὰν γέροντας ποῦ δίνει συμβουλές, κάτι νὰ τῆς γράψω γιὰ τὴν Εὐτυχία, ποῦ ἔξερα ὅτι κι' αὐτὴ μιὰ μέρα μεγαλώνοντας θὰ τὴν ποθοῦσε καὶ θὰ τὴν ζητοῦσε τόσο θερμὰ στὸν ἔρωτα καὶ στὴν Ἀγάπῃ.

Τώρα ὅσες φορές συναντᾶω τὴν κυρία Δεντρινού καὶ μιλοῦμε νὰ συνηθισμένα τῶν ποιητῶν, αὐτὴ μὲ κάπια σοβαρότητα, μ' ἓνα κρυφὸ πόνο ποῦ ἐγὼ τὸν βλέπω μὰ κείνη δὲν τὸν φανερώνει, μ' ἓνα με-

γάλον ἐνθουσιασμὸ μοῦ λέγει: «Κύριε Σταύρε, ἡ «Εὐτυχία» ποῦ μὴ φορὰ μοῦ γράψατε στὸ πρῶτο Album μου μ' ἔρεσε τόσο πολὺ, τόσο ἐνθουσιαζοῦμαι, σὰν τὴ διαβάζω, ποῦ μπορῶ νὰ σὰς πῶ ὅτι εἶναι τόμορφότερο ἀπὸ τὰ ἔργα σας».

Ἀντιγράφοντας σήμερα αὐτὸ τὸ ἐνθύμημα σοῦ τὸ στέλνω γιὰ νὰ τὸ διαβάσουν ὅσοι διψοῦνε εὐτυχία, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ μὴ φορὰ παιδοῦλα καὶ σήμερα κ. Δεντρινού θὰ μᾶς συμπαθήσῃ γιὰ τὴ δημοσίευσή.

Κέρκυρα 9 τοῦ 8βρη 1905

Ὁ φίλος σου
ΗΛΙΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Πόσο γλυκιὰ καὶ ποθητὴ εἶναι ἡ εὐτυχία, μὰ καὶ πόσους καημοὺς κρύβει στὰ περιζήτητα κάλυψή της.

Πότε τὴ βλέπουμε τόσο μικρὴ, τόσο ἀγνώριστη, ποῦ οὔτε σκεφτόμαστε νὰ τὴ θωρήσουμε, μὰ κάποτε τὴν ἔχουμε σιμὰ μας ποῦ γλυκὰ αἰστανόμαστε τὴν εὐωδίαν καὶ χάρη της, τὴν ὁμορφάδα καὶ τὰ καλὰ της.

Ἡ εὐτυχία εἶναι τρελλή — Εἶναι πνεύμα ἄστατο.

Τρέχει δὴ κ' ἐκεῖ ἀδιάφορη, παιγνιδιὰ καὶ τρελλή, σὰν τὴν ἐλαφρὴ πεταλούδα πάνω στὰ δροσερὰ κ' εὐωδιασμένα λουλούδια τῆς ἀνοιξιᾶς καὶ τοῦ χνόνωρου.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ κάθεται στὰ δροσερὰ φύλλα ῥόδου... Ἐοὐ ἀθῶος καὶ μικρὸς τρέχεις χαρούμενος μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τὴν πιάσῃς. Ἀνοίγεις μὲ χτυπόκαρδο τὰ τρεμουλιαστὰ δάχτυλά σου... τὰ κλεῖς... τὰ σφίγγεις, νομίζεις ὅτι τὴν κρατεῖς, ὅτι τὴν ἔχεις δική σου, μὰ τοῦ κἀκου, αὐτὴ ἐπέταξε ἐχάθηκε στὸ δρόμο τοῦ φθαρτοῦ κόσμου ποῦ τότε λέμε Ζωή.

Εἶναι ἄστατη καὶ ἄπιαστη ἡ εὐτυχία.

Εἶναι πεταλούδα τρελλή.

Σὺ δροσερὴ καὶ τρυφερὴ μυρτούλα, ἀθῶα παρθένια, ποῦ σὲ στοιλίζουν ἐβγένεια τῆς ψυχῆς, λάμψη καὶ δύναμη τῶν ματιῶν, κάλλη κι' ὁμορφίε, ποτε μὴ θείλῃς νὰ τρέξῃς καὶ νὰ χαθῇς στὸ δρόμο τῆς Εὐτυχίας. Μὴ θείλῃς ποτε νὰ τὴν πιάσῃς.

Εἶναι ἄστατη ἡ εὐτυχία.

Εἶναι πεταλούδα τρελλή.

Μονάχη της θὰ πέσῃ στὴ λάμψη καὶ στὴ φλόγα τῆς ἀγγελικῆς καὶ ὠραίας παρθενίας σου.

Κέρκυρα Γενναρίου 1896

(Ἀπὸ τὸ Album τῆς κ. Δεντρινού)

ΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Κ. ΠΑΛΑΜΑ—«ΓΡΑΜΜΑΤΑ»

Στὴ «Ζυγαριὰ» τῆς Μόσχας, στὸ γνωστὸ νεωτεριστικὸ φιλολογικὸ περιοδικόν, καὶ στὸ φύλλο τοῦ Ἀλωνάρη, ὁ συνεργάτης μας κ. Μιχ. Λυκαρδόπουλος τύπωσε μὴ κριτικὴ γιὰ τὰ «Γράμματα» τοῦ Παλαμά. Τὴ μεταφράζουμε ὁλόκληρη.

«Υπάρχουν τόσο λίγα βιβλία ποῦ νὰ ξετάζουν τὴ νεοελληνικὴ φιλολογία (καὶ στὴ Ρωμαϊκὴ γλῶσσα ἀκόμη), ποῦ δὲ μπορεῖ νὰ μὴ χαιρετῆσῃ κανεὶς κάθε νέο ἔργο αὐτοῦ τοῦ εἶδους, καὶ μάλιστα ὅτα φέρνει γιὰ ὑπογραφή ἓνα τέτοιο ὄνομα σὰν τοῦ Κ. Παλαμά. Τὸ βιβλίον ποῦχομε μπροστά μας — ὁ πρῶτος τόμος ὁλόκληρης σειρᾶς ποῦ μᾶς ἔχει τάξει ὁ συγγραφέας — εἶναι μιὰ συλλογὴ τῶν πρὸ ἐνδιαφερ-

Μετάφρασμα ΗΛΙΑ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ

τικῶν ἄρθρων τοῦ γνωρίμου ποιητῆ, ποῦ τυπωθή-
κανε σὲ διάφορα περίδικα στὰ τελευταῖα 5-6 χρό-
νια. Στὸ πρῶτο μέρος τοῦ βιβλίου (εἶναι χωρισμένο
σὲ δύο μέρη· τὸ Α' «Τέχνης ἰδέα» τὸ Β' «Γιὰ τὴ
Γλωσσικὴ ἰδέα») πρῶτα-πρῶτα τραβοῦν τὴν προ-
σοχὴ καθενὸς οἱ χρυσὲς σελίδες γιὰ τὸν Πούσκιν τῆς
Ἑλλάδας—Δ. Σολωμό, ποῦ τὰ ἔργα του κατὰ δυ-
στυχία δὲν τὰ ξέρι καλὰ-καλὰ τὸ μεγάλο κοινὸ
τῆς Ἑλλάδας, μὰ ποῦ στὶς πρὶ πνευματικὰ μορφο-
μένες τάξεις ἀπὸ καιρὸν τότε λατρεύουν. Στ' ἄρθρο
τοῦ «Θέματα γιὰ ἐπεὶλγισμα» ὁ Παλαμάς—ποῦ τοῦ
χρωστᾷ ἡ Ἑλλάδα τὴν τελευταία ὁμορφὴ καὶ
δουλεμένη ἐγδοσὴ τοῦ Σολωμοῦ—μὰς δείχνει μιὰ
ἐλακτική σειρά ἀπὸ πρωτότυπες παρατηρήσεις γιὰ τὴ
γλῶσσα, τὸ στίχο καὶ τὴ δημιουργία τοῦ μεγάλου
ἐθνικοῦ ποιητῆ, ποῦ πρέπει νὰ τὰ ζετᾷσιν βαθυ-
τέρα οἱ μελλόμενοι ἱστορικοὶ τῆς ἀγγλῆς τῆς νεοε-
λληνικῆς φιλολογίας. Γιὰ μᾶς ἀξία εἶναι καὶ τὸ ἄρ-
θρο ποῦ ἀφιερώνει ὁ Παλαμάς σ' ἓνα ἄλλο ξεχα-
σμένο ποιητὴ τοῦ περασμένου αἰῶνα—στὸν Ἰούλιον
Τυπάλδο—ποῦ μερικὸς στίχους τοῦ, μὰ καθολοκλη-
ρία πικὰ παραμορφωμένους, κρύβει στὸ θυμητικό του
ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς μὲ κάποια τραγούδια του. Γιὰ
μᾶς ἐνδιαφερόντων εἶναι οἱ Ζήτησες γιὰ τὸ ζήτημα τῆς
Μετοικίας, γιὰ τὸ ξάπλωμα τῆς Βυζαντινῆς σι-
γουρίας στὸ 12ο αἰῶνα, γιὰ τὴν ἀρχὴ καὶ τὸ ξε-
τύλιγμα τοῦ δεκαπεντασύλλαβου, ποῦ ἀπάνου σ'
αὐτὸν βασιζέται σήμερα ἡ ποίησις τοῦ Ἑλληνικοῦ
λαοῦ. Ἀνάμεσα στ' ἄλλα ἄρθρα τοῦ πρώτου μέρους
τοῦ βιβλίου πρέπει νὰ σημειωθῶν: «Τὸ θαμποχάρα-
μα μιᾶς ψυχῆς»—θύμισις ἀπὸ τὰ πρῶτα βήματα
τοῦ ἴδιου τοῦ Παλαμά—«Ἡ Ἠθικὴ τοῦ θεάτρου»
—μιὰ διαμαρτυρία ἐναντὶα στὴ σεμνοτυφία στὸ
Θέατρο μὲ τὸ σκοπὸ τοῦ ἐκπολιτισμοῦ καὶ τοῦ ἐξ-
ευγενισμοῦ τῶν ψυχῶν—«τὸ Μυθιστόρημα τῆς Ἑλ-
ληνικῆς Ψυχῆς»—μιὰ ἐνθουσιαστικὴ κρίσις γιὰ τὸ
βιβλίο τοῦ Ψυχάρη, «Τὸν νεὶρα τοῦ Γιαννίρη», ποῦ
εἶχε κάμει τόσο θόρυβος μιὰ φορὰ στὴν Ἑλλάδα—
«Ἡ Φιλολογία μας»—μιὰ ἀπάντησις μὲ πεποιθήσι
καὶ γιομάτη φλόγα, σὲ κάποιαν ἐρευνα μὲς ἐφη-
μερίδας, ποῦ ρωτοῦσε: «Ἐπαρχει στὴν Ἑλλάδα σή-
μερα φιλολογία;»

Στὸ δεύτερο μέρος εἶναι μαζεμένα διάφορα ἄρ-
θρα, σημειώσεις, ἐντύψεις γιὰ τὸ μεπεδεμένο ζή-
τημα, ποῦ τώρα 20 χρόνια βασανίζει τὴς μορφωμέ-
νες τάξεις τῆς Ἑλλάδας—τὸ ζήτημα τῆς γλώσσας,
ποῦ ἡ «Ζυγαριά» θὰ τὸ γνωρίσῃ στοὺς ἀναγνώστες
τῆς σένα ἀπὸ τὰ ἐρχόμενα φύλλα τῆς.

Θεμελιωμένο ἀπάνου σὲ πλούσιο καὶ διαφορότρο-
πα ἀδούλευτο ὕλικό, γραμμένο στὴν ὡραία δημοτικὴ
γλῶσσα, στὴ γλῶσσα τοῦ λαοῦ, ποῦ καθίνας τὴν
καταλαβαίνει, τὸ βιβλίο τοῦ Παλαμά ἔχει κ' ἓνα
μεγάλο γιὰ μᾶς ψεγάδι: ὅτι δηλαδὴ σὲ κάθε δυό-
τρεῖς γραμμὲς μᾶς παρουσιάζει τὴς γνώμες τοῦ ἐνός
ἢ τῶν ἄλλων μεγάλου φιλόσοφου, γνωστοῦ ποιητῆ,
μεγάλου νοῦ κτλ. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὅλ' αὐτὰ μᾶς
δείχνουν τὴ μεγάλη μάθησις τοῦ ποιητῆ (μάλιστα
ἀναφέρει δυό-τρεῖς φορὲς καὶ τὸν ὄνομα τοῦ συνάδερφου
μας Δημήτρη Σεργιέβιτς Μερζκόβσκυ) μὰ κατὰ
δυστυχία πολὺ συχνὰ πίσω ἀπ' ὅλες αὐτὰς τὴς ξέ-
νες γνώμες, σκέψεις, ὀνόματα καὶ παρανόμια χάνεται
ἡ ἀτομικὴ γνώμη, ἡ ἀτομικὴ σκέψις τοῦ ἴδιου τοῦ
Παλαμά, ποῦ βέβαια γιὰ τὸ διακρίσῃ τοῦ βιβλίου
τοῦ εἶναι ἡ πιὸ σημαντικὴ.

Μ. ΑΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ διέφτυσις τῆς «Ζυγαριᾶς» μᾶς παρακαλεῖ νὰ εὐ-
χαριστήσῃμε ἀπὸ μέρος τῆς τοῦ κ. κ. Γ. Ψυχάρη, Δ.
Καρκαβίτσα, Κ. Παλαμά, Σ. Ραμᾶ καὶ Δ. Ταγκόπουλο
ποῦ εἶχαν τὴν καλοσύνη νὰ τῆς στείλουν τὰ τελευταῖα
βιβλία τους, κ' ἐλπίζει πῶς καὶ στὸ μέλλον οἱ Ἕλληνες

συγγραφιδες θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ τῆς στέλνουν τὰ βι-
βλία τους, εὐχολόμενος ἴσως τὴν ἐπιθεώρησίν τῆς γιὰ τὴ
νεοελληνικὴ φιλολογία. Τὰ βιβλία παρακαλεῖ νὰ τὰ στέλ-
νουνε (συστημένα γιὰ νὰ μὴ χάνονται στὴ λογακρισία)
μὲ τέτοια διέφτυσις

Russie

Moscou

Revue «La Balance»

Place du Theatre, maison Metropole, No 23
pour Mr Michel Lykiardopoulos.

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ

Στὸ «Echos d' Orient» (φυλλάδι. τοῦ Σεπτέ-
βρη) τὸ γνωστὸ φιλολογικὸ καὶ Βυζαντινολογικὸ πε-
ριοδικὸ ποῦ βγαίνει στὴν Πόλη—Παρίσι δημοσιέ-
θονται τούτα γιὰ τὴ «Βιβλιοθήκη τοῦ Νουμά».

I H. Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ: Λουκιανὸς Τίμωνας ὁ Μι-
σάνθρωπος.

II H. Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ: Λόγγου Δάφνης καὶ Χλόη.

III Z. ΣΙΔΕΡΗ: Τοῦ Σοφοκλῆ ὁ Αἴας.

IV Γ. ΠΕΡΓΙΑΔΙΤΗ: Εὐριπίδης Μήδεια.

Τὰ τέσσαρα αὐτὰ βιβλία εἶναι τὰ πρῶτα ἀπὸ
μιὰ συλλογὴ ποῦ ἐγκαινιάσας ὁ «Νουμάς». Τί εἶναι
ὁ «Νουμάς»; Ἡ μόνη ἐφημερίδα, ἡ βγάλη κανένας
τὴν αὐτοσκέδῃ σατυρικὴ σὲ στίχους ἐφημερίδα ποῦ
γράφει ὁ Σουρῆς, ἡ μόνη ἐφημερίδα, λέω, ποῦ γρά-
φεται στὴ νεοελληνικὴ ἢ δημοτικὴ γλῶσσα.

Οἱ ἀναγνώστες μᾶς ξέρουν τὴς τρικυμίες ποῦ
ξεσπάσανε στὴν Ἑλλάδα γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό, νὰ
μεταχειρίζονται τὴν κοινὴ ἑλληνικὴ γιὰ γλῶσσα
φιλολογικὴ. Καταφρονῶντας τοὺς λυσσασμένους θυ-
μοὺς τῶν καθαρειστικῶν μιὰ πυκνὴ φάλαγγα νέων
συγγραφιδῶν ἐξακολουθεῖ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ σωστὸ
τῆς μεταχειρίσεως αὐτῆς καὶ νὰ ποδείχῃ μὲ παρα-
δείγματα ὅτι ἡ νέα ἑλληνικὴ εἶναι ἕξια νὰ χρησι-
μεύῃ γιὰ θαυμασιὸν ὄργανον.

Τὰ καρδιακά μᾶς συχαρήκια στὴ γενναία συν-
τροφία ποῦ, τὸ ἐλπίζουμε γιὰ τὸ μέλλον τῶν ἑλληνι-
κῶν μουσῶν, στὸ τέλος θὰ νικήσῃ τὰ προληπτικὰ
γεροντάκια· τοὺς θερμούς μᾶς ἐπαινοὺς στοὺς τρεῖς
μεταφραστάδες ποῦ μᾶς ἔδωσαν τὸν Τίμωνα τοῦ
Λουκιανοῦ, τὸ Δάφνη καὶ Χλόη τοῦ Λόγγου, τὸν
Αἴαντα τοῦ Σοφοκλῆ, καὶ τὴ Μήδεια τοῦ Εὐριπίδου,
τὰ δύο τελευταῖα σὲ στίχους.

A BOUSQUET

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΓΙΑ ΤΟΝ «ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ» ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Φίλτατε Νουμά,

Ἦθελα νὰ γράφω δυὸ λόγια τοῦ «Ταχυδρόμου»
ποῦ ἀνασκουμπώθηκε πάλι νὰ μιλήσῃ γιὰ τὴ γλῶσ-
σα γιὰτὶ ὁ κ. Φυτίλης ἐσύνταξε στὴ δημοτικὴ τὸ
τηλεγράφημα μὲ τὸ ὅποιο συχάρηκε τὸν Πα-
τριάρχην.

Ἦθελα, λέω, καὶ δὲν τὸ κάνω κ' οὔτε πρέπει
νὰ τὸ κάνω κάθε ἄνθρωπος ποῦ ἔχει μιὰ σταλιά
λογικόν. Ἄ θελήσῃ κανεὶς ἀπὸ μᾶς νὰ κάμῃ τὸν
«Ταχυδρόμο» συνήγορο τῆς δημοτικῆς δὲ θὰ τὸν
κάμῃ οὔτε μὲ διατριβὲς, οὔτε ἐπιχειρήματα, παρὰ
μόνο μὲ... παρὰ. Τοῦ κ. Φωτιάδου τὰ γράμματα
δὲν τοῦ ἔφτασαν καὶ ἂν καὶ νικήθηκε, στὸ τέλος μὴ-
πως τὸ μολόγησε τὸ δίκιο του;

Μὲ τέτοιους δὲν καταδεχόμεστε νὰ συζητήσου-
με. Πέρου ὁ καλοσυνείδητος διευθυντὴς τοῦ ἀφοῦ ἔ-
γραψε μιὰ ἐλόκληρη σειρά ἄρθρα κατὰ τῆς ἐται-
ρίας τοῦ τραμβαὶ καὶ τοῦ διευθυντῆ τῆς τοῦ κ.
Περδικάρη, στὸ τέλος γιὰ ἐπίλογο καὶ γιὰ ἐπικύ-
ρωση τῆς ἀμεροληψίας ποῦ τὸν ἐσπρώξε σ' αὐτό, ἐ-
μήνησε στὴ διεύθυνση τοῦ τραμβαὶ πῶς εἶταν πρό-
θυμος νὰ τὰ διαψεύσῃ ἂν τοῦ ἔδιναν ἓνα ὀρισμένο
ποσό. Ἡ διεύθυνση τοῦ «Ταχυδρόμου» δὲν ἔχει τίς
ιδέες τοῦ κ. Καλαποθάκη, πῶς καὶ καλὰ οἱ δημο-
τικιστάδες εἶναι «πένητες»: αὐτὸ ἴσα-ἴσα μᾶς κάνει
νὰ πιστέψουμε πῶς γιὰ κάτι τέτοιο κυνηγᾷ τοὺς
δημοτικιστάδες.

Βλέπετε τώρα πόσο μάταια εἶναι αὐτὰ ποῦ κά-
νουμε: συζήτηση καὶ γράμματα κ' ἐπιχειρήματα.
Τὸ ἀμερολήπτο καὶ σοφόν τοῦ στόμα οὔτε τοῦ Σο-
λωμοῦ καὶ τόσων ἄλλων τὰ ὀνόματα, οὔτε τοῦ Ψυ-
χάρη καὶ τοῦ Ροῖδου τὰ ἐπιχειρήματα, οὔτε τοῦ
«Νουμά» ὁ ἀγῶνας, παρὰ μόνον μιὰ χούφτα λίρες
θὰ τὸ κάμουν νὰ πᾶσιν νὰ ξερῶν ἀνοήσιες. Ἄλλως τε
—γιὰ νὰ θοῦμε καὶ στ' ἄλλο ἀντίθετο ἄκρο μὲ τὸ
ὅποιο συμβιβάζεται ὁ «Ταχυδρόμος»—κεφάλαια ἐμεῖς
νὰ σπάζουμε δὲν ξέρουμε, ὅπως ἔσπασε τὸ ξεροκέ-
φαλο τοῦ διευθυντῆ τοῦ κ. Περδικάρη. Ἡ σοφία
τοῦ γνώμη ἂς μᾶς λείπει καὶ μονάχα γιὰ τελευ-
ταία φορὰ μιὰ κ' ἀποδείχθηκε τί πατριωτικὸς σκο-
πὸς τὸν ἐσπρώχνει νὰ λέγῃ ἴσα λέει, κρίνουμε καλὸ
νὰ δηλώσουμε πῶς δὲ θὰ τοῦ ξαναπαντήσῃ κανεὶς
ἀπὸ μᾶς. Καὶ γιὰ τὸ λαὸ ἐγράψαμε, καὶ στοὺς σο-
φοὺς τοῦ (;) ἀπαντήσαμε καὶ τοὺς ἀγρόματους
δὲν τοὺς ἐπεριφρονήσαμε· τοὺς πληρωμένους ὅμως
ἄ ἴσασιν καὶ!

Πόλη, 'Οχτώβρης 1905

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΡΘΕΝΙΚΟΣ

ΕΝΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Φίλε κ. Διευθυντὴ τοῦ «Νουμά»,

Στὰ φύλλα 163 καὶ 164 τῆς τιμημένης
ἐφημερίδας σας, ἐδιαβάσαμε ἄρθρον ποῦ ἐπιγρά-
φεται «Τὸ Ἐκπαιδευτικὸ νομοσχέδιον καὶ ἡ κα-
ταστροφὴ τῶν Δασκάλων».

Μὲ τὸ ἄρθρον αὐτὸ ἀποδείξατε ὁρᾷ κοφτὰ
στὴν κοινωνία τί λογὴς εἶναι ὁ νέος νόμος καὶ
πολὺ σωστὰ ἐσυγχρίνατε τὴ Δημοτικὴ Ἐκπαί-
δευσις μὲ τὴν ἑλὴν πρόδο τοῦ Κράτους. Γιὰ τὸν
εὐγενὴ αὐτὸν ἀγῶνα σας σᾶς εὐχαριστοῦμε ἀπὸ
καρδίας καὶ δὲν μπορούμε παρὰ νὰ θεωροῦμε τὸν
ἑαυτὸ μᾶς ὑποχρεωμένον ἀπέναντί σας. Σᾶς
παρακαλοῦμε δὲ νὰ ἐξακολουθήσετε ἀγωνιζόμε-
νοι τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν γιὰ τὴν υπεράσπισιν
τῶν φτωχῶν ὑπηρετῶν τοῦ Κράτους.

Ἄγιοι Δοῦλοι (Κερκύρας)

26)9)905

Μ' ἐχτίμησι καὶ σεβασμὸν

Οἱ δημοδιδάσκαλοι Ἀκρολοφίτων

I. Φωτεινός, Κ. Η. Ρίζος, Ν. Κρασιάνης,

Κ. Α. Σαββανῆς, Σ. Ζουπάνος.

ΤΟ ΤΡΑΜΠΑΛΟ

Φίλε Νουμά,

Ἐκεῖ ποῦ διαβάξα τὸ «Νουμά» στὸ Φονοπά-
ζαρο, εἶδα γραμμένο στοὺς λαβωμούς αὐτοῦ ἓνα
γράμμ. Μοῦ φαίνεται ὅτι καλύτερο θὰ εἶταν νὰ ἐ-
γραφόταν «τραμπαλό» γιὰτὶ αὐτὸ παρρησιάζει ἐπει-
δὴς ὅταν μπαίνει κανένας μέσα, πρέπει νὰ ρᾶν κανὰ
δυὸ τρεῖς τραμπαλίσες ἴσως ποῦ νὰ καθίσῃ.

Πάτρα 9 'Οχτώβρη

Ὁ φίλος σου

Δ. ΧΕΛΙΔΟΥΚΑΣ